

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/43345,Spoleczny-Komitet-Pamieci-Jozefa-Pilsudskiego-w-Lodzi.html>
03.05.2024, 09:31

Spółeczny Komitet Pamięci Józefa Piłsudskiego w Łodzi

Hasło wydrukowane w **Tom V**

Spółeczny Komitet Pamięci Józefa Piłsudskiego w Łodzi, organizacja utworzona 2 IV 1981 z inicjatywy Władysława Barańskiego i Andrzeja Ostoi-Owsianego. W zebraniu założycielskim uczestniczyły 22 osoby (późn. wzrost liczebny), związane w znacznej części z opozycją oraz b. legionieści, peowiaci, żołnierze WP i ZWZ/AK. Wyłoniono Prezydium Komitetu, które tworzyli: W. Barański (przew.), Stanisław Kowalczyk (wiceprzew.), Wanda Maria Górecka (sekretarz), Alicja Grądalska (skarbnik), członkowie: Jan Aleksandrowicz, Jacek Bartyzel, Jerzy Franciszek Budzyń oraz Andrzej Ostoja-Owsiany (doradca). Organizacja działała jawnie bez rejestracji sądowej.

Podstawowym celem SKPJP było kultywowanie pamięci o marszałku J. Piłsudskim i jego żołnierzach. W pierwszej kolejności planowano ufundowanie tablicy na kamienicy przy ul. Wschodniej 19, upamiętniającej pobyt J. Piłsudskiego w Łodzi, zakończony aresztowaniem 1900. Tablica ta – uroczyście odsłonięta 15 XI 1981 – była pierwszą w Polsce po II wojnie światowej tablicą ku czci marszałka umieszczoną w miejscu publicznym.

Od pocz. SKPJP inwigilowany i szykanowany przez MO. W stanie wojennym został zdelegalizowany, a kilku członków (m.in. W. Barański, S. Kowalczyk, J. Bartyzel) internowano. W nowych warunkach działalność skupiła się w obrębie kościoła oo. Jezuitów w Łodzi przy poparciu o. Stefana Miecznikowskiego. Organizowano tam akademie z udziałem prelegentów i artystów scen łódzkich, wystawy, odczyty itd., składano kwiaty na ul. Wschodniej 19, podjęto opiekę nad grobami legionistów i peowiaków, rozpoczęto starania o przywrócenie w Łodzi ulicy J. Piłsudskiego (9870 podpisów poparcia). 1985 ufundowano tablicę ku czci marszałka,

umieszczoną w lewym transepcie kościoła oo. Jezuitów, a 1988 Tablicę Niepodległości na frontonie tegoż kościoła.

XII 1985 nastąpiła zmiana w składzie Prezydium SKPJP. Nowym przew. został A. Ostoja-Owsiany, a wiceprzew. Roland Siwiec. X 1986 podjęto decyzję o zawieszeniu działalności i przekształceniu w Duszpasterstwo Piłsudczyków przy zachowaniu celów, zakresu i form pracy. 11 XI 1988 powrócono do dawnej nazwy, a 14 VI 1989 SKPJP zarejestrowano w Sądzie Wojewódzkim w Łodzi. Prezesem pozostał A. Ostoja-Owsiany (do 5 X 1990). Kolejnymi prezesami komitetu byli: Andrzej Wilczkowski (1990–1994), Lucjan Muszyński (1994–2011), Stanisław Świerkowski (od 2011). Siedzibą SKPJP od 1989 było Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi, a od 1998 Łódzki Dom Kultury.

1992 komitet otrzymał sztandar wg projektu Adama Ostoi-Owsianego. Pierwszy poczet sztandarowy stanowili: Eugeniusz Lipert, Jerzy Budziarek i Lucjan Muszyński. W tymże roku komitet ufundował kolejną tablicę na ścianie Muzeum Tradycji Niepodległościowych - d. carskiego więzienia. Jednocześnie działania koncentrowały się wokół największej inwestycji - pomnika marszałka J. Piłsudskiego na placu przed ŁDK (dzisiaj skwer im. Związku Strzeleckiego „Strzelec”). Pomnik, autorstwa Zbigniewa Władyki, uroczystie odsłonięto 3 V 1997. W kolejnych latach upiększano jego otoczenie i skupiono się na działalności patriotyczno-popularyzatorskiej. Zorganizowano wiele uroczystości i imprez patriotycznych, wystaw, spotkań z młodzieżą oraz wygłoszono dziesiątki referatów i pogadanek.

Za swą działalność SKPJP uhonorowany Złotym Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej.

9 II 1984 - 6 IX 1988 rozpracowywany przez Wydz. III WUSW w Łodzi w ramach SOS/SOR krypt. [Legionista II](#).

Stanisław Świerkowski

[Łódź, Region Ziemia Łódzka](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)